

Teologická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích

Posudek diplomové práce

Jana Luňáková, *Vznik a ukončení nenarozeného života*

Diplomová práce se zabývá problematikou, která byla v závěrečných pracech obhájených na TF JU zpracována již nejednou. Problémový okruh potratů, jak vidno, stále přitahuje pozornost studentek, které využívají diplomovou práci jako příležitost, jak si samy pro sebe tuto obtížnou otázku vyjasnit. Mezi ně patří svojí motivací (viz Úvod) i autorka posuzované práce. Přesto lze říci, že se v jejím případě nejedná o pouhé opakování již mnohokrát řečeného. Dlouhou řadu podobných pokusů převyšuje její práce ve dvou ohledech:

V první řadě je výjimečná svým záběrem – snaží se pojmout otázku celostně, a tento celek je promyšleně koncipován jako souhra čtyř hledisek: lékařského, právního, etického a církevního. Práce je vedena přesvědčením, že zahrnutím právě těchto čtyř oblastí si lze činit nárok na úplnost. Nejvíce prostoru je přitom věnováno kontextu etickému. I v jeho rámci je práce obsahově mimořádně bohatá, neboť zpracovává řadu dílčích pohledů a teorií, a to nikoli otrocky, nýbrž s promyšlenou koncepcí – nejprve vyčlení dva základní fundamentální postoje, tj. ontologický personalismus a empirický funkcionalismus. V diskusi mezi nimi správně rozpoznává klíčové pole, na němž se spor o interrupce rozhodne, a snaží se je analyzovat tak, aby byla možná jejich konfrontace. Tu se jí však daří představit ve věcném duchu, takže neupadá do protikladů „pro life“ a „pro choice“, jejichž politický boj se z etického hlediska mnohokrát ukázal jako neplodný. Teprve poté se autorka obrací k předvedení dílčích etických škol a jejich postojů k interrupcím (např. deontologie, feminismus) a na samý závěr doplňuje tento argumentační katalog postoji jednotlivých autorů od Platóna po Petera Singera. Tento široký záběr je podepřen důkladným zpracováním literatury (i když vytknout by se autorce dalo to, že některé – hlavně klasické – autory cituje pouze druhotně). Pro tuto informační bohatost lze práci jistě doporučit k četbě dalším studentům.

Druhá přednost práce je metodického charakteru. Práce je pokusem vypořádat se s problematikou přísně diskursivně – je patrná snaha nespokojit se s metodou, na kterou spoléhá naprostá většina pisatelek na stejné téma – na upevnění vlastní předběžné opce bez schopnosti doložit ji argumentativně. Autorka se naopak pokouší o reflexi krajně obtížné a subtilní situace, kdy je sama osobně přesvědčena o nepřístojnosti interrupce, zároveň však nahlíží, že některé argumenty proti ní lze dát pouze z pozice náboženství a víry, která však jí osobně – jak přiznává – není přístupná. Tento postup lze to ocenit nejen pro svou otevřenost a odvahu, zejména však pro již zmiňovanou metodickou reflexivitu. Jsem přesvědčen, že díky tomu se autorce podařilo naplnit to, co si předsevzala, totiž důkladné poznání problému. Je sice pravda, že z hlediska vnějšího čtenáře se může jednat o výsledek vědecky spíše skromný. Pro účely diplomové práce však zcela dostačuje a autorka si dalekosáhlejší cíle neklade – sepsala solidní přehled, který v každé chvíli si vědom statusu toho, co píše.

Slabší je práce argumentačně i stylisticky tam, kde se poukazuje o vlastní samostatné stanovisko (zejména úvod, závěr, úvody jednotlivých kapitol). Na těchto místech působí kolokviální styl a programová nevědeckost až rušivě a nepatříčně kontrastuje s věcným stylem zbytku kapitol. Celkově lze říci, že autorka není ve psaní delších textů ještě zcela zběhlá, některé formulace působí těžkopádně či dokonce nevhodně. Na druhou stranu práce neobsahuje téměř žádné pravopisné chyby a po formální stránce je i jinak dobře zvládnuta.

Přes uvedené výhrady a zejména s přihlédnutím k uvedené dvojí přednosti práce doporučuji zkušební komisi hodnotit práci stupněm *výborně*.

Jakub Jínek
V Praze, 17. 5. 2011

